

Ukaz o proglašenju Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju

Proglašavam, **Zakon o potvrđivanju sporazuma između Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na Desetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 22. jula 2016. godine.

Broj: 01-831/2

Podgorica, 08.08.2016. godine

Predsjednik Crne Gore

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na Desetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2016. godini, dana 22. jula 2016. godine, donijela je

Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 6/2016 od 10.8.2016. godine. Sporazum je stupio na snagu 1.10.2016. godine - vidi: Objavu - MU, 7/2016.

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju, potpisan u Sofiji 1. februara 2016. godine, u originalu na crnogorskom i bugarskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na crnogorskom i bugarskom jeziku glasi:

SPORAZUM IZMEĐU CRNE GORE I REPUBLIKE BUGARSKE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

Crna Gora i Republika Bugarska (u daljem tekstu: države ugovornice), u želji da uredi međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja, dogovorile su se sljedeće:

DIO I

OPŠTE ODREDBE

Definicija pojmova

Član 1

(1) U ovom sporazumu sljedeći pojmovi znače:

1. "teritorija"

- u odnosu na Crnu Goru - državna teritorija Crne Gore,

- u odnosu na Republiku Bugarsku - državna teritorija Republike Bugarske;

2. "pravni propisi" - zakoni, podzakonski akti i drugi opšti akti, koji se odnose na oblasti socijalnog osiguranja iz člana 2 ovog sporazuma;

3. "nadležni organ"

- u Crnoj Gori - ministarstva nadležna za oblasti regulisane pravnim propisima iz člana 2 ovog sporazuma;
  - u Republici Bugarskoj - ministri nadležni za oblasti regulisane pravnim propisima iz člana 2 ovog sporazuma;
  - 4. "organ za vezu" - organ određen za efikasnije sprovođenje ovog sporazuma;
  - 5. "nosilac" - organizacija, odnosno organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2 ovog sporazuma;
  - 6. "nadležni nosilac" - nosilac kod koga je lice osigurano u vrijeme podnošenja zahtjeva za davanje ili od koga ima ili bi imalo pravo na davanje;
  - 7. "osiguraničnik" - lice koje je osigurano ili je bilo osigurano prema pravnim propisima iz člana 2 ovog sporazuma;
  - 8. "član porodice" - lice koje se smatra takvim prema pravnim propisima one države ugovornice na teret čijeg nosioca bi se isplaćivala davanja;
  - 9. "prebivalište" - mjesto gdje lice stalno boravi;
  - 10. "boravište" - mjesto gdje lice privremeno boravi;
  - 11. "period osiguranja" - period za koji su plaćeni doprinosi i svaki drugi period izjednačen sa njim ili priznat kao takav u skladu sa pravnim propisima svake države ugovornice;
  - 12. "davanje" - davanje u naturi i novčano davanje;
  - 13. "davanje u naturi" - zdravstvena zaštita i drugo davanje, osim novčanih;
  - 14. "novčano davanje" - penzija, novčana naknada i druga novčana davanja, uključujući dodatke, usklađivanja i povećanja.
- (2) U ovom sporazumu ostali pojmovi imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima država ugovornica.

Pravni propisi na koje se ovaj sporazum odnosi

Član 2

- (1) Ovaj sporazum se odnosi na pravne propise:
- u odnosu na Crnu Goru o:
    1. zdravstvenom osiguranju, zdravstvenoj zaštiti i materinstvu;
    2. penzijskom i invalidskom osiguranju;
    3. osiguranju za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti;
    4. novčanoj naknadi za slučaj nezaposlenosti;
    5. dodatku za djecu;
  - u odnosu na Republiku Bugarsku o:
    1. hitnoj medicinskoj pomoći;
    2. medicinskoj pomoći u okviru obaveznog zdravstvenog osiguranja;
    3. državnom socijalnom osiguranju za vrijeme privremenog gubitka radne sposobnosti, za materinstvo, za starost, za invalidnost, za povredu na radu, za profesionalne bolesti, za nezaposlenost i smrt;
    4. mjesečnoj porodičnoj pomoći.
- (2) Ovaj sporazum se odnosi na sve pravne propise kojima se obuhvataju, mijenjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1 ovog člana.

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje

Član 3

Ovaj sporazum se primjenjuje na:

- (1) lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obje države ugovornice i
- (2) druga lica koja pravo izvode od lica naznačenih u tački 1 ovog člana.

Jednaki tretman

Član 4

Prilikom primjene pravnih propisa jedne države ugovornice, državljani druge države ugovornice su izjednačeni sa državljanima prve države ugovornice.

Transfer davanja

Član 5

- (1) Novčana davanja ostvarena prema pravnim propisima jedne države ugovornice, isplaćuju se korisniku sa prebivalištem u drugoj državi ugovornici.
- (2) Novčana davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, ne mogu se umanjiti, izmijeniti, staviti u stanje mirovanja ili oduzeti zbog toga što korisnik ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice.
- (3) St. 1 i 2 ovog člana se ne primjenjuje:

- u odnosu na Crnu Goru na najnižu penziju, dječiji dodatak, novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti i naknadu pogrebnih troškova;

- u odnosu na Republiku Bugarsku na penzije koje nijesu vezane za obavljanje rada, novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti, dječiji dodatak i pomoć za slučaj smrti.

DIO II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMJENJUJU

Opšta odredba

Član 6

Na lice koje radi ili obavlja samostalnu djelatnost na teritoriji jedne države ugovornice primjenjuju se pravni propisi te države ugovornice i u slučaju kada se prebivalište zaposlenog ili lica koje obavlja samostalnu djelatnost ili sjedište poslodavca nalazi na teritoriji druge države ugovornice, ako odredbama čl. 7 i 8 ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Posebne odredbe

Član 7

(1) Ako poslodavac sa sjedištem na teritoriji jedne države ugovornice pošalje zaposlenog na teritoriju druge države ugovornice, na njega se, do isteka perioda koji je utvrđen ugovorom po osnovu koga je zaposleni poslat, a najduže do kraja 24. kalendarskog mjeseca, primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je zaposlen na njenoj teritoriji.

(2) Ako lice koje obavlja samostalnu djelatnost na teritoriji jedne države ugovornice ode na teritoriju druge države ugovornice radi privremenog obavljanja te djelatnosti, na njega se, najduže do kraja 12. kalendarskog mjeseca, primjenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da obavlja djelatnost na njenoj teritoriji.

(3) Na članove putujućeg ili vazdušnog osoblja koja putuju u službi poslodavca koji se bavi vazdušnim, drumskim ili željezničkim saobraćajem primjenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi sjedište poslodavca.

(4) Na posadu broda, kao i druga lica zaposlena na brodu, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom brod plovi.

(5) Lica koja u luci jedne države ugovornice obavljaju poslove utovara, istovara, popravke, remonta ili nadzora broda koji plovi pod zastavom druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice kojoj luka pripada.

(6) Na državne službenike i lica izjednačena sa njima, lica zaposlena u javnim službama i službene predstavnike upućene na teritoriju druge države ugovornice primjenjuju se pravni propisi države ugovornice koja ih je uputila.

Diplomatska i konzularna predstavništva

Član 8

(1) Na zaposlene u diplomatskim ili konzularnim predstavništvima, članove njihovih porodica i na zaposlene kao privatna kućna posluga kod članova ovih predstavništava, poslate na teritoriju druge države ugovornice, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su poslati.

(2) Na zaposlene iz stava 1 ovog člana koji nijesu poslati, primjenjuju se pravni propisi države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi diplomatsko i konzularno predstavništvo.

(3) Zaposleni iz stava 2 ovog člana koji su državljani države ugovornice čije je diplomatsko ili konzularno predstavništvo, mogu se, u roku od tri mjeseca od dana zaposlenja ili od dana stupanja na snagu ovog sporazuma, opredijeliti za primjenu pravnih propisa te države ugovornice.

Izuzeci

Član 9

Na zajednički zahtjev zaposlenog i njegovog poslodavca, kao i lica koje obavlja samostalnu djelatnost, nadležni organi država ugovornica mogu dogovoriti izuzetke od odredaba čl. 6 i 7 ovog sporazuma.

DIO III

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1

BOLEST I MATERINSTVO

Sabiranje perioda osiguranja

Član 10

Periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima obiju država ugovornica se, ako je to potrebno, sabiraju za sticanje prava na davanje i za određivanje trajanja tog davanja, pod uslovom da se ne poklapaju.

Davanja u naturi

Član 11

(1) Lice koje ispunjava uslove za pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na davanje u naturi kad ima prebivalište u drugoj državi ugovornici u skladu sa njenim pravnim propisima.

(2) Lice koje ispunjava uslove za pružanje davanja u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice tokom boravka u drugoj državi ugovornici ima pravo na hitnu medicinsku pomoć koju zahtijeva njegovo stanje, pod uslovom da boravak nije ostvaren u cilju liječenja.

(3) Davanja iz st. 1 i 2. ovog člana pružaju se u ime i za račun nadležnog nosioca od strane nosioca prema prebivalištu ili boravištu lica, u skladu sa pravnim propisima koje on primjenjuje.

(4) Lica iz člana 7 st. 1, 2, i 6 i člana 8 ovog sporazuma imaju prava na davanja u naturi u skladu sa pravnim propisima države ugovornice u koju su upućeni a na teret nadležnog nosioca.

(5) Nadležni organi država ugovornica utvrđuju davanja u naturi kao što su proteze, pomagala i druga davanja veće vrijednosti za čije se pružanje, u slučaju prebivališta ili boravišta lica, traži prethodna saglasnost nadležnog nosioca, osim ako je pružanje tih davanja neodložno.

(6) Odredbe st. 1. do 5 ovog člana primjenjuju se i na članove porodice

Davanje u naturi za korisnike penzija

Član 12

(1) Na korisnika penzije, ostvarene prema pravnim propisima obiju država ugovornica, primjenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj korisnik ima prebivalište.

(2) Korisnik iz stava 1 ovog člana pravo na davanje u naturi ostvaruje na teret nadležnog nosioca one države ugovornice u kojoj ima prebivalište.

(3) Na korisnike penzije ostvarene prema pravnim propisima jedne države ugovornice koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, primjenjuju se pravni propisi te države ugovornice i pružaju davanja u naturi, kao da je pravo na penziju ostvareno prema njenim pravnim propisima, a na teret nadležnog nosioca.

(4) Korisnik penzije iz stava 3 ovog člana sa prebivalištem u jednoj državi ugovornici, čije stanje za vrijeme boravka u drugoj državi ugovornici zahtijeva hitno pružanje davanja u nature ima pravo na ta davanja prema pravnim propisima i na teret nosioca države ugovornice u kojoj je ostvario pravo na penziju.

(5) Odredbe st. 1. do 4. ovog člana analogno se primjenjuju na članove porodice korisnika penzije.

Naknada troškova

Član 13

Nadležni nosilac nadoknađuje nosiocu koji je pružio davanje utrošene iznose u skladu sa čl. 11 i 12 ovog sporazuma, izuzev administrativnih troškova.

Novčana davanja

Član 14

Novčana davanja u slučajevima privremene nesposobnosti za rad i materinstva odobravaju se na teret nadležnog nosioca kod koga je lice osigurano u skladu sa pravnim propisima koje on primjenjuje.

Poglavlje 2

POVREDA NA RADU I PROFESIONALNA BOLEST

Povreda na putu do posla

Član 15

(1) Lice sa prebivalištem na teritoriji jedne države ugovornice koje na putu, radi stupanja na posao, po osnovu ugovora o radu, odnosno radi obavljanja samostalne djelatnosti u drugoj državi ugovornici, pretrpi povredu, ima pravo na davanja po osnovu povrede na radu prema pravnim propisima i na teret nosioca druge države ugovornice.

(2) Stav 1 ovog člana primjenjuje se i u slučaju povrede koju lice pretrpi, neposredno po isteku ugovora o radu, odnosno po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, na putu do prebivališta.

Davanja u naturi

Član 16

(1) Lice koje po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanje u naturi prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište ili boravište u drugoj državi ugovornici, koristi davanje u naturi, na teret nadležnog nosioca, od nosioca na čijem području ima prebivalište ili boravište, prema pravnim propisima koje taj nosilac primjenjuje, kao da je kod njega osigurano.

(2) Odredba člana 11 stav 5 ovog sporazuma analogno se primjenjuje na lice iz stava 1 ovog člana.

(3) Na naknadu troškova nastalih shodno stavu 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 13 ovog sporazuma.

Profesionalna bolest

Član 17

(1) Ako je odobrenje davanja za slučaj profesionalne bolesti, prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je bolest prvi put ljekarski utvrđena na teritoriji te države ugovornice, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je ta bolest prvi put utvrđena na teritoriji druge države ugovornice.

(2) Ako je odobrenje novčanih davanja za slučaj profesionalne bolesti prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uslovljeno time da je obavljanje djelatnosti koja može da izazove tu bolest, trajalo određeno vrijeme, nadležni nosilac te države ugovornice, ako je potrebno, uzima u obzir i vrijeme obavljanja takve djelatnosti u skladu sa pravnim propisima druge države ugovornice.

Novčana davanja

Član 18

(1) Novčano davanje za slučaj povrede na radu ili profesionalne bolesti odobrava nosilac one države ugovornice prema čijim pravnim propisima je lice bilo osigurano u vrijeme nastanka povrede na radu, odnosno posljednjeg obavljanja djelatnosti koja je prouzrokovala tu profesionalnu bolest.

(2) Ako lice, koje je po osnovu profesionalne bolesti primalo ili prima novčano davanje na teret nosioca jedne države ugovornice, zbog pogoršanja zdravstvenog stanja prouzrokovanog obavljanjem djelatnosti koja, prema pravnim propisima druge države ugovornice, može da izazove profesionalnu bolest, podnese zahtjev za davanje nosiocu druge države ugovornice:

- nosilac prve države ugovornice i dalje snosi troškove davanja, bez obzira na pogoršanje zdravstvenog stanja, prema svojim pravnim propisima;

- nosilac druge države ugovornice odobrava novčano davanje u visini razlike između davanja koje pripada nakon pogoršanja zdravstvenog stanja i davanja koje bi, po osnovu nastupanja te bolesti, pripadalo prema njegovim pravnim propisima.

Poglavlje 3

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Sabiranje perioda osiguranja

Član 19

(1) Ako je, prema pravnim propisima jedne države ugovornice pravo na novčano davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice uzima u obzir, ako je potrebno, i period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primjenjuje, pod uslovom da se periodi ne poklapaju.

(2) Prilikom primjene stava 1 ovog člana, staž osiguranja koji se, prema pravnim propisima druge države ugovornice, računa sa uvećanim trajanjem, nosilac prve države ugovornice uzima u obzir u efektivnom trajanju.

(3) Ako, i pored primjene stava 1 ovog člana, nijesu ispunjeni uslovi za sticanje prava na davanje, nadležni nosilac uzima u obzir i period osiguranja navršen u trećoj državi sa kojom ta država ugovornica ima zaključen sporazum o socijalnom osiguranju u kojem je predviđeno sabiranje perioda osiguranja.

Period osiguranja kraći od 12 mjeseci

Član 20

Ako su ukupni periodi osiguranja, navršeni prema pravnim propisima jedne države ugovornice kraći od 12 mjeseci i na osnovu njih ne postoji pravo na davanje, nadležni nosilac druge države ugovornice uključuje te periode radi utvrđivanja prava i visine davanja kao da su ti periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Utvrđivanje samostalnog davanja

Član 21

Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje i bez primjene člana 19. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema tim pravnim propisima.

Obračun srazmjernog dijela novčanog davanja

Član 22

(1) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje samo uz primjenu odredaba člana 19. ovog sporazuma, nadležni nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje na taj način što:

- obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primjenjuje. Iznos davanja koji ne zavisi od dužine perioda osiguranja uzima se kao teorijski iznos;

- na osnovu tako obračunatog teorijskog iznosa, utvrđuje iznos davanja srazmjeran odnosu između perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima koje on primjenjuje i ukupnog perioda osiguranja koji se uzima u obzir za obračun davanja;

(2) Ako se prema pravnim propisima jedne države ugovornice iznos davanja obračunava na osnovu zarade, plate, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu, platu, osnovicu osiguranja, odnosno doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

Umanjenje, izmjena, ukidanje i obustava isplate penzije

Član 23

Lica na koja se ovaj sporazum primjenjuje ne podliježu pravnim propisima država ugovornica o umanjenju, obustavi ili ukidanju davanja u slučaju njihovog istovremenog korišćenja.

Poglavlje 4

NEZAPOSLENOST

Sabiranje perioda osiguranja

Član 24

Za utvrđivanje prava na novčano davanje i trajanje davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice, uzimaju se u obzir i periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima druge države ugovornice pod uslovom da se ne poklapaju.

Poglavlje 5

DODATAK ZA DJECU

Pravo na dodatak za djecu

Član 25

Dječiji dodatak koji se isplaćuje na mjesečnom nivou isplaćuje se prema pravnim propisima one države ugovornice na čijoj teritoriji dijete ima prebivalište.

DIO IV

RAZNE ODREDBE

Organi za vezu

Član 26

U cilju efikasnijeg sprovođenja ovog sporazuma, posebno radi jednostavnog i brzog povezivanja nosilaca država ugovornica, administrativnim sporazumom određuju se organi za vezu.

Obaveze organa, pravna i administrativna pomoć

Član 27

(1) Nadležni organi država ugovornica će, administrativnim sporazumom, koji stupa na snagu istovremeno sa ovim sporazumom, utvrditi način primjene ovog sporazuma.

(2) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci država ugovornica obavještavaće se međusobno o:

a) svim preduzetim mjerama za sprovođenje ovog sporazuma;

b) svim promjenama njihovih pravnih propisa u vezi sa primjenom ovog sporazuma.

(3) U primjeni ovog sporazuma, organi i nosioci država ugovornica će uzajamno pružati besplatnu pravnu i administrativnu pomoć.

(4) Organi i nosioci država ugovornica mogu, u primjeni ovog sporazuma neposredno međusobno kontaktirati, kao i sa zainteresovanim licima ili njihovim punomoćnicima.

(5) Organi i nosioci jedne države ugovornice ne smiju odbiti zahtjev i drugi podnesak zbog toga što je napisan na službenom jeziku i pismu druge države ugovornice.

(6) Prilikom primjene ovog sporazuma ravnopravno će se upotrebljavati crnogorski jezik i pismo i bugarski jezik i pismo.

(7) Ljekarske preglede koji se obavljaju isključivo zbog primjene pravnih propisa jedne države ugovornice, a odnose se na lica koja na teritoriji druge države ugovornice imaju prebivalište ili boravište, obaviće na zahtjev nadležnog nosioca i na njegov teret, nosilac prema prebivalištu ili boravištu. Ljekarske preglede koji se obavljaju zbog primjene pravnih propisa obiju država ugovornica obavlja na svoj teret nosilac prema prebivalištu ili boravištu tog lica.

(8) Pravna pomoć se, do pokretanja sudskog postupka, pruža u skladu sa propisima koji se primjenjuju za pravnu pomoć u građanskim pravnim stvarima.

Ovlašćenja diplomatskih misija i konzularnih predstavništava

Član 28

Diplomatska misija i konzularno predstavništvo država ugovornica, mogu se bez posebnog punomoćja, direktno obraćati nadležnim organima, organima za vezu i nadležnim nosiocima druge države ugovornice radi zaštite interesa svojih državljana.

Oslobađanje od taksi i nadovjera

Član 29

(1) Oslobađanje ili smanjenje taksi predviđeno propisima jedne države ugovornice za pisane podneske ili dokumenta koja se prilažu zbog primjene njenih pravnih propisa, odnosi se i na odgovarajuće pisane podneske i dokumenta koja se prilažu radi primjene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Isprave, dokumenta i pisani podnesci bilo koje vrste, koji se prilažu prilikom primjene ovog sporazuma, ne podliježu nadovjeri.

Podnošenje zahtjeva

Član 30

(1) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva koja su u primjeni ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice podnose organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj instituciji jedne države ugovornice, smatraju se zahtjevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnijetim organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj instituciji druge države ugovornice.

(2) Zahtjev za davanje, podniet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se istovremeno i zahtjevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice, koje dolazi u obzir primjenom ovog sporazuma.

(3) Zahtjevi, izjave ili pravna sredstva, koja primjenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba, u određenom roku, podnijeti organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj instituciji te države ugovornice, smatraju se blagovremeno podnijetim ako su, u istom roku, podnijeti odgovarajućem organu, nosiocu ili nekoj drugoj nadležnoj instituciji druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1 do 3 ovog člana navedene institucije bez odlaganja, dostavljaju zahtjeve, izjave ili pravna sredstva odgovarajućim institucijama druge države ugovornice, neposredno ili posredstvom organa za vezu.

(5) Javne isprave, potvrde, odnosno dokumenti koje u cilju primjene ovog sporazuma izdaje organ ili nosilac jedne države ugovornice, smatraju se važećim i za organ ili nosioca druge države ugovornice.

Isplata davanja

Član 31

(1) Nosilac nadležan za isplatu davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice priznaje davanja u valuti koja važi u toj državi ugovornici.

(2) Isplata davanja iz stava 1 ovog člana korisniku koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, vrši se u konvertibilnoj valuti (EUR).

(3) Isplate među nosiocima država ugovornica vrše se u konvertibilnoj valuti (EUR).

(4) Preračunavanje davanja u valutu druge države ugovornice vrši se prema paritetu koji važi na dan doznake.

Potraživanje preplaćenih iznosa novčanih davanja

Član 32

(1) Nosilac jedne države ugovornice, koji je isplatio davanja u iznosu većem od onog koji korisniku pripada, može od nosioca druge države ugovornice zatražiti da od zaostalih iznosa davanja koje treba da isplati korisniku, zadrži preplaćeni iznos.

(2) Preplaćeni iznos iz stava 1 ovog člana isplaćuje se direktno nosiocu koji je zatražio njegovo zadržavanje.

Izvršni postupak

Član 33

(1) Izvršna rješenja u oblasti socijalnog osiguranja nadležnih organa i nosilaca, kao i izvršne odluke sudova jedne države ugovornice priznaju se u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa javnim poretkom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili rješenje.

(3) Izvršne odluke i rješenja priznata u skladu sa stavom 1. ovog člana izvršavaju se u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se sprovodi prema pravnim propisima koji se primjenjuju za izvršenje odgovarajućih odluka ili rješenja države ugovornice u kojoj treba da se sprovede izvršenje. Odluke i rješenja moraju sadržati potvrdu o njihovoj izvršnosti (klauzula o izvršenju).

Naknada štete

Član 34

(1) Ako lice, koje prema pravnim propisima jedne države ugovornice, prima davanje po osnovu štete koja je nastala u drugoj državi ugovornici i ima, prema njenim pravnim propisima, pravo na naknadu štete od trećeg lica, tada pravo na tu naknadu prelazi na nosioca prve države ugovornice prema pravnim propisima koje on primjenjuje.

(2) Ako je pravo na naknadu štete u vezi sa istovrsnim davanjima, po osnovu istog slučaja štete, prenijeto, u skladu sa stavom 1 ovog člana nosiocima obje države ugovornice, treće lice može isplatiti naknadu štete, sa oslobađajućim dejstvom, jednom ili drugom nosiocu. Nosioci će namiriti svoja potraživanja po ovom osnovu, srazmjerno davanju koje isplaćuju.

Rješavanje sporova

Član 35

Sporove u primjeni i tumačenju ovog sporazuma rješavaće dogovorno nadležni organi država ugovornica.

DIO V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe

Član 36

- (1) Ovaj sporazum ne utvrđuje pravo na davanje za period prije njegovog stupanja na snagu.
- (2) Za utvrđivanje prava na davanje prema ovom sporazumu uzimaju se u obzir i periodi osiguranja koji su, prema pravnim propisima država ugovornica ostvareni prije njegovog stupanja na snagu.
- (3) Ovaj sporazum se primjenjuje i na osigurane slučajeve nastale prije njegovog stupanja na snagu.

Stupanje na snagu

Član 37

- (1) Ovaj sporazum podliježe potvrđivanju.
- (2) Države ugovornice će se međusobno u pisanoj formi, diplomatskim putem, obavijestiti o ispunjenju unutrašnjih pravnih procedura neophodnih za stupanje na snagu ovog sporazuma.
- (3) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana po isteku mjeseca u kome je primljeno zadnje pisano obavještenje iz stava 2 ovog člana.
- (4) Stupanjem na snagu ovog sporazuma, u odnosima između Crne Gore i Republike Bugarske prestaje da važi Konvencija o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Narodne Republike Bugarske, zaključena u Beogradu, 18. decembra 1957. godine.

Vrijeme trajanja i otkazivanje

Član 38

- (1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme. Svaka država ugovornica ga može u tekućoj kalendarskoj godini, u pisanoj formi, diplomatskim putem, otkazati s posljednjim danom te godine, pri čemu otkazni rok ne može biti kraći od šest mjeseci.
  - (2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primjenjuju na stečena prava, kao i na zahtjeve za ostvarivanje prava podnijete do dana njegovog otkazivanja.
- U potvrdu ovoga, opunomoćenici država ugovornica, propisno ovlašćeni od svojih vlada, potpisali su ovaj sporazum.
- Sačinjeno u Sofiji dana 1. februara 2016. godine, u dva originalna primjerka, na crnogorskom i bugarskom jeziku pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna.

Za Crnu Goru
dr **Igor Lukšić**

Za Republiku Bugarsku
Ivailo Kalfin
dr **Petre Moskov**

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

Broj: 02-2/16-1/4

EPA 1050 XXV

Podgorica, 22. jul 2016. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA

PREDSJEDNIK
Darko Pajović, s.r.

IZMENE

**Objava o stupanju na snagu Sporazuma između Crne Gore i
Republike Bugarske o socijalnom osiguranju**

Objava je objavljena u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 7/2016 od 30.9.2016. godine.

Na osnovu člana 21 Zakona o zaključivanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ("Službeni list Crne Gore", broj 77/08),
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore

OBJAVLJUJE

da Sporazum između Crne Gore i Republike Bugarske o socijalnom osiguranju, koji je potpisan 1. februara 2016. godine u Sofiji, za koji je Zakon o potvrđivanju objavljen u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori" broj 6/16 od 10. avgusta 2016. godine, stupa na snagu 1. oktobra 2016. godine.

Broj: 013-4/1-11

Podgorica, 15. septembar 2016. godine

V.D. GENERALNOG SEKRETARA
SRĐAN SPAIĆ, s.r.